

OBSAH

Úvod do metodiky pro vzdělávání	6
1 Základní informace o realizovaném projektu	7
2 Základní informace o kurzu	8
3 Témata a časové rozložení kurzu	9
3.1 Informace k jednotlivým tématickým blokům	10
3.1.1. Základní informace o problematice HIV/AIDS	10
3.1.2. Příběh HIV pozitivní osoby	11
3.1.3. Šetření k diskriminaci HIV pozitivních osob v oblasti zaměstnávání, povinnosti a odpovědnost HIV pozitivních osob	11
3.1.4. Case management s HIV pozitivními klienty	12
3.1.5. Základní komunikační techniky aneb jak dobře komunikovat	12
4 Kompetence lektorů	14
5 Technické a materiální podmínky pro realizaci kurzu	14
Strategie přímého tutorování osob z cílové skupiny	15
Úvod do strategie přímého tutorování	16
6 Základní informace o lince, kdo a proč může na linku volat	17
7 Provoz linky, poskytování poradenství na lince	18
7.1 Co dělá konzultant?	18
7.2 Průběh hovoru na lince a možné situace	19
7.2.1. Přijetí hovoru	19
7.2.2. Zjištění zakázky, zhodnocení situace	19
7.2.3. Poskytnutí informací a podpory	20
7.2.4. Specifické situace při telefonátu	20
7.2.4.1. Co když volající pláče?	20
7.2.4.2. Co když má volající zlost? – agresivní telefonát	20
7.2.4.3. Co když volající mlčí?	20
7.2.5. Ukončení hovoru a poskytnutí další pomoci	21
7.2.6. Další podpora a služby	21
7.3 Kdo je konzultantem a jaká jsou základní pravidla?	21
7.4 Záznamy jednotlivých hovorů	22
8 Jaké informace by konzultant měl znát – na co se může kdo zeptat a co odpovídat?	23
8.1 Co je HIV/AIDS? Slyšel/a jsem, že HIV/AIDS... Jak to je?	23
8.2 HIV pozitivní osoba	24
8.2.1. Jaké mám jako HIV pozitivní osoba práva a povinnosti?	25
8.2.2. Může fakt, že jsem HIV pozitivní, ovlivnit moje zaměstnání?	26
8.2.3. Je mojí povinností oznámit zaměstnavateli nebo mým kolegům, že jsem HIV pozitivní?	26
8.2.4. Co mám dělat v momentě, kdy po mně zaměstnavatel bude vyžadovat informaci, zda jsem HIV pozitivní?	26
8.2.5. Může vstupní nebo periodická lékařská prohlídka u zaměstnavatele ohrozit moje zaměstnání nebo anonymitu mojí diagnózy? Co mohu dělat? Jak se případně mohu bránit?	26

8.2.6.	Lékař nebo všeobecná sestra (případně další osoby), u kterých jsem prošel zdravotní prohlídkou v souvislosti s výkonem zaměstnání a kterým jsem v souladu se svými zákonnými povinnostmi před vyšetřením oznámil, že jsem HIV pozitivní, tuto informaci předali zaměstnavateli / jiným osobám. Jak se proti tomu mohu bránit?	27
8.2.7.	Co mohu dělat v situaci, kdy mi zaměstnavatel jednostranně ukončil můj pracovní poměr s odkazem na to, že jsem HIV pozitivní? Jak se mohu bránit?	28
8.2.8.	Co mohu dělat v případě, když zaměstnavatel jednostranně ukončil můj pracovní poměr? Domnívám se, že důvod, který uvedl, je jen zástupný. Pravým důvodem je totiž moje HIV pozitivita. Mohu se proti tomu bránit?	29
8.2.9.	Chci podat žalobu na určení neplatnosti skončení pracovního poměru. Můžete mi k tomu podat nějaké informace?	29
8.2.9.1.	Na jaký soud se mohu obrátit?	29
8.2.9.2.	Jak dlouho trvá řízení před soudem?	30
8.2.9.3.	S jakými náklady je řízení před soudem spojeno?	30
8.2.9.4.	Jaké důkazy mohu před soudem využít?	30
8.2.9.5.	Může se mi stát, že informace o tom, že vedu soudní řízení v souvislosti s mým zdravotním stavem, prosáknou na veřejnost?	31
8.2.9.6.	Pokud se rozhodnu řešit věc soudní cestou, na koho se mohu obrátit s prosbou o právní pomoc?	32
8.2.10.	Rozhodl jsem se domáhat určení neplatnosti skončení pracovního poměru. Řízení však bude trvat ještě dlouho a já nemám žádné příjmy. Má zaměstnavatel povinnost mě po dobu sporu zaopatřit?	32
8.2.11.	Stal jsem se na pracovišti obětí diskriminačního jednání ze strany zaměstnavatele (nadřízených zaměstnanců). Jak se proti tomu mohu bránit?	32
8.2.12.	Co když mě v práci moji kolegové diskriminují? Co mohu dělat a jak se proti tomu mohu bránit?	33
8.2.13.	Jak poznám, jestli jsem se stal obětí diskriminace? Jak se proti diskriminaci lze bránit?	33
8.3	Kolegové HIV pozitivní osoby	34
8.3.1.	Kolega mi sdělil, že je HIV pozitivní, říká se to o něm – co mám dělat?	34
8.3.2.	Můj kolega je nejspíše HIV pozitivní. Bojím se. Mohu se infikovat? Mohu s ním dále pracovat?	35
8.4	Zaměstnavatel a zprostředkovatelé práce	35
8.4.1.	Mohu odmítnout zájemce o zaměstnání v naší firmě (nebo mu zprostředkovat práci), pokud se dozvím, že je HIV pozitivní, i kdyby se dle všech ostatních kritérií pro danou práci hodil?	35
8.4.2.	Existují nějaká omezení vyplývající z legislativy, která brání zaměstnávání HIV pozitivních osob (např. ve zdravotnictví, hostinské činnosti, školství apod.) ?	36
8.4.3.	Mám považovat informaci o HIV pozitivitě za osobní nebo citlivý údaj? Jak s těmito údaji pracovat v rámci personální agendy?	36

8.4.4.	Mám podezření, že náš zaměstnanec je HIV pozitivní. Mohu mu nařídít návštěvu u závodního lékaře?	36
8.4.5.	Může mi závodní lékař sdělit, zda je náš zaměstnanec HIV pozitivní?	37
8.4.6.	Když se dozvím, že je náš zaměstnanec HIV pozitivní, mohu mu dát výpověď, obávám-li se, že by mohl ohrozit naše klienty nebo poškodit dobré jméno naší firmy?	37
8.4.7.	Jeden z našich zaměstnanců je HIV pozitivní, dochází často k lékařům a bývá krátkodobě a opakovaně hospitalizován, což mu znemožňuje podávat odpovídající pracovní výkon. Mám nějaké možnosti, jak takovou situaci řešit?	37
8.4.8.	Ostatní zaměstnanci si často stěžují na svého kolegu, který je HIV pozitivní, neboť se obávají, aby se od něj nenakazili. Kupříkladu chtějí, aby nepoužíval společnou toaletu nebo sprchy. Jak tuto situaci řešit?	37
8.4.9.	Mám právo od svého zaměstnance vyžadovat, aby v rámci preventivní péče nebo vstupní lékařské prohlídky, byly provedeny testy na HIV protilátky?	38
8.4.10.	Co mohu poradit manažerovi, který se dozví, že má ve svém týmu podřízených HIV pozitivního zaměstnance?	38
8.4.11.	Měli bychom specificky upravit pracovní řád nebo povinné školení BOZP v naší firmě ve vztahu k rizikům HIV nákazy?	38
8.4.12.	Existují nějaká další práva a povinnosti ve vztahu k HIV pozitivnímu zaměstnanci?	39
8.4.13.	Platí výše uvedená pravidla také pro spolupracovníky – fyzické osoby (OSVČ), které pro nás pracují na živnostenský list?	39
8.5.	Zprostředkovatel práce	39
8.5.1.	Má právo zprostředkovatel práce vyžadovat pro zaměstnavatele testy na HIV?	39
8.6.	Užitečná literatura a odkazy	40
Závěr		41
9 Příloha		42
9.1 CHECKLIST – posouzení diskriminace		42